

לקוטי תורה • פרשת שלח • מאמר 12

ביאר ע"פ והיה לכם לציצית

ביאור הפסוק "והיה לכם לציצית"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shelach/12

1 ביאר ע"פ והיה לכם לציצית

ביאור על הפסוק "והיה לכם לציצית".

2 ענין התכלת. הנה ד' גוונים שבנר הנזכר בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת ספ"ד [סוף פרק ד'] בשם הזהר

בראשית נהורא חיוורא כו' ונהורא תכלא כו' הוא התחתון הנאחז בפתילה

ענין התכלת. והנה, מבין ארבעת הגוונים שבנר, הנזכרים בפרי עץ חיים, שער השבת, בסוף פרק ד, בשם הזהר על בראשית — "האור הלבן" וכו' ו"האור התכלת" וכו' — [האור התכלת] הוא התחתון, האחוז בפתילה.

ולפי שמכליון הפתילה הוא דבר שאינו מינו כלה ונבער בו נשתנה האור לגוון תכלת וכך מלי דאצילות נקי' נהורא תכלא שנעשית כליון לבי"ע שבטלים אליה ונכללים בה.

ומכיוון שהפתילה מתכלה — דבר שאינו ממינה מתכלה ונשרף בה — האור משתנה לגוון תכלת. וכך גם מלכות דאצילות נקראת "האור התכלת", משום שהיא נעשית לכליון עבור [עולמות] בריאה, יצירה ועשיה, המתבטלים אליה ונכללים בה.

3 והנה עד מלי דאצילות הוא השתלשלות הע"ס [העשר ספירות] מעילה לעילה בבחי' אחדות משא"כ בי"ע

הם בחי' אחרת ודבר נפרד מלאכים ונשמות ביטול היש ולהיות כן

והנה, עד מלכות דאצילות יש השתלשלות של עשר הספירות מעילה לעילה, בבחינת אחדות; ואילו בריאה, יצירה ועשיה הן בחינה אחרת ודבר נפרד: מלאכים ונשמות, [בבחינת] ביטול היש. ומכיוון שכך,

הנה בבחי' האצילות הוא כמשל אשא חיוורא הנ"ל שהוא מראה האש בעצם שלא בא מדבר שאינו מינו ממש ודבר זר

בבחינת אצילות הדבר דומה למשל האש הלכנה שהוזכר לעיל: היא מראה האש בעצמותה, ואינה נובעת מדבר זר שאינו ממינה ממש,

כמו כליון הפתילה אלא שהוא ביטול בעצם דבחי' ח"ע [חכמה עילאה] המתפשט בדרך השתלשלות בכל האצ"י משא"כ בחי' המלי שנכללים בה עולמות הנפרדים

כמו כילוי הפתילה; אלא זהו ביטול בעצם, של בחינת חכמה עילאה, המתפשט בדרך השתלשלות בכל האצילות. ואילו בחינת מלכות, שנכללים בה העולמות הנפרדים,

שהוא דבר שאינו מינו ממש בחי' יש ודבר נפרד וכשאעפ"כ [וכשאף על פי כן] נכלל בבחי' ביטול היש זהו ענין נהורא תכלא שבא מכליון הפתילה כו'.

[העולמות הנפרדים הם] דבר שאינו ממינה ממש, בחינת יש ודבר נפרד; וכאשר הוא בכל זאת נכלל בבחינת ביטול היש, זהו ענין "נהורא תכלא", האור הכחול, הבא מכליון הפתילה וכו'.

[ועמ"ש מזה בביאור ע"פ כי אתה נרי בסוף הדבור שנהורא תכלא נמשך מכליון הפתילה כנ"ל ונהורא חיוורא נמשך מהשמן שממנו נמשך אור צח כו']

[ועיינו כמה שנכתב על כך בביאור על הפסוק "כי אתה נרי", בסוף הדיבור: שהאור הכחול נמשך מכליון הפתילה, כנזכר לעיל, ואילו האור הלבן נמשך מן השמן, שממנו נמשך אור צח וכו'];

והיינו כי השמן לא נקי דבר שאינו מינו כי שמן הוא בחי' חכמה עילאה שהוא בחי' התורה כו' ע"ש].
והיינו, שהשמן אינו נקרא דבר שאינו ממינו, שכן השמן הוא בחינת חכמה עילאה, שהיא בחינת התורה וכו'. עיינו שם.]

4 וזהו ענין ארץ אוכלת יושביה רק שהמרגלים אמרו זה ללה"ר [ללשון הרע] כי המרגלים שקרנים היו. אבל באמת זה הוא לשבח כי ואתם הדבקים בה' כו' כמ"ש בזה"ק [בזוהר הקדוש] פ' בראשית דנ"א ע"א.
וזהו עניינה של "ארץ אוכלת יושביה"; אלא שהמרגלים אמרו זאת כלשון הרע, שכן המרגלים היו שקרנים. אבל לאמיתו של דבר, יש בכך שבח, שהרי נאמר: "ואתם הדבקים בהוי"ו וכו', כמובא בזוהר הקדוש, פרשת בראשית, דף נ"א ע"א.

[ותי"ח [ותא חזי] אע"ג [אף על גב] דאורחיה דהאי נהורא תכלא אוכמא לשיצאה כל מה דאתדבק ביה תחותיו, ישראל מתדבקן

]"ובוא וראה: אף שאורכו של אור כחול-שחור זה לכלות את כל הנדבק בו מלמטה, ישראל נדבקים בו

כיה תחותיו וקיימן בקיומא הה"ד [הדא הוא דכתיב] ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם, ופ"י כי ענין דאורחיה לשיצאה זהו ע"ד שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפם.

מלמטה ומתקיימים בקיומם, כמו שנאמר: "ואתם הדבקים בהוי"ו אלקיכם חיים כולכם". והביאור הוא, שענין "דרכו לכלות" הוא על דרך מה שאמרו רבותינו ז"ל: "הושיט הקב"ה את אצבעו הקטנה ביניהם ושרפם".

5 וזה היה הלה"ר [הלשון הרע] של המרגלים שהיא ארץ אוכלת יושביה לומר שעייז הביטול יתבטלו ממציאותם לגמרי כענין הושיט כו' ושרפם הני"ל.

וזו הייתה לשון הרע של המרגלים: הארץ היא "ארץ אוכלת יושביה" — כלומר, שבאמצעות הביטול יתבטלו ממציאותם לגמרי, בדומה לעניין "הושיט" וכו' ו"שרפם" שהוזכר לעיל.

אבל באמת אינו כן כי אדרבה עיקר החיות הוא הביטול ואינו ביטול ממציאותם לגמרי ח"ו [חס ושלום] ושם שאני שהיה לעונש כו'

אבל האמת אינה כך, אלא להפך: עיקר החיות הוא הביטול, ואין זה ביטול ממציאותם לגמרי, חס ושלום. ושם היה הדבר שונה, כי זה היה עונש וכו';

ע"כ נתבטלו ממציאותם לגמרי. משא"כ בביטול דנשיי [דנשמות ישראל] כו' אדרבה ע"י ואתם הדבקים כו' חיים כולכם.

ולכן הם התבטלו ממציאותם לגמרי. אבל לא כך הוא בביטול של נשמות ישראל וכו'; להפך, באמצעות "ואתם הדבקים" וכו' — "חיים כולכם".

6 והטעם כמ"ש בזהר שם ת"ח [תא חזי] כל אינון דלעילא בהווא נהורא תכלא אתכללן אבל תתאי לאו הכי דאינון מלה גסה כו'

והטעם הוא כפי שנאמר שם בזהר: "בוא וראה: כל אלה שלמעלה נכללים באותו אור תכלת, אבל אלה שלמטה אינם כך, מפני שהם דבר גס" וכו',

ובגין כך אכיל ושצי לון, הרי מבואר דנהורא תכלא לא אכיל ושצי רק מלה גסה
"ולכן הוא אוכל ומשמיד אותם". נמצא, שאור התכלת אוכל ומשמיד רק דבר גס,

דהיינו היש דק"נ [דקליפת נוגה] שהוא דבר זר לגמרי, ולא יוכל ליכלל בבחי' מלכות כ"א ע"י ביטול מהותו שכלה והולך לו הקליפה משא"כ אינון דלעילא

כלומר, היש של קליפת נוגה, שהוא דבר זר לחלוטין ואינו יכול להיכלל בבחינת מלכות אלא באמצעות ביטול מהותו, כך שהקליפה מתכלה ונעלמת. לעומת זאת, "אלה שלמעלה",

שהם בביטול דסט' [דסטרא] דקדושה אע"פ [אף על פי] שמתכללים בבחי' מלי' בביטול עכ"ז [עם כל זה] אינה מכלה אותן ח"ו [חס ושלום] כ"א זהו תכלית שלימות מציאותם.

שהם בביטול של צד הקדושה: אף שהם נכללים בבחינת מלכות מתוך ביטול, בכל זאת היא אינה מכלה אותם, חלילה; אדרבה, בכך מגיעה מציאותם לשלמותה העליונה.

ואפשר שזהו ענין מראה הסנה שהראה הקב"ה למשה דכתיב והסנה בוער באש והסנה איננו אוכל. וכמ"ש במדרש רבה שמות (פ' ב') מכאן אמרו האש שלמעלה שורפת ואינה אוכלת.

ואפשר שזהו עניינו של מראה הסנה שהראה הקדוש ברוך הוא למשה, כמו שנאמר: "והסנה בער באש, והסנה איננו אוכל". וכפי שנאמר במדרש רבה שמות (פ' ב'): "מכאן אמרו: האש שלמעלה שורפת ואינה אוכלת".

והיינו כדפי' שם דסנה היינו ישראל וכ"מ [וכן משמע] בגמרא ספ"ו דשבת (דס"ז ע"א) הסנה הסנה כו' משום דמייכת מכל אילני כו'

והיינו כפי שפירש שם, שהסנה הוא ישראל. וכך משתמע גם מהגמרא בסוף פרק ו' של שבת (דף ס"ז ע"א): "הסנה, הסנה" וכו', "משום שאתה נמוך מכל האילנות" וכו'.

והיינו ע"ד כי אתם המעט מכל העמים כו' שמשפילים א"ע [את עצמן] ע"ד ואנכי עפר ואפר כו' ועי' בת"ז [בתיקוני זוהר] תחלת תקון י"ט (דל"ז ע"א)

והיינו על דרך "כי אתם המעט מכל העמים" וכו': שהם משפילים את עצמם, על דרך "ואנכי עפר ואפר" וכו'. וראו בתיקוני זוהר, תחילת תיקון י"ט (דף ל"ז ע"א).

וז"ש [וזהו שכתוב] ורצון שוכני סנה ועיין פי' בת' דזבחים (ק"יח ב') ועמ"ש לעיל בד"ה במדבר סיני באהל מועד וע"כ אע"פ [אף על פי] שהאש שורפת את הסנה

וזהו שנאמר: "ורצון שוכני סנה". וראו בפרק האחרון של זבחים (ק"יח ב'), וכן במה שנכתב לעיל במאמר המתחיל "במדבר סיני באהל מועד". ולכן, אף על פי שהאש שורפת את הסנה,

היינו שיומשך רשפי אש האהבה בנש"י [בנשמות ישראל] ולהיות ביטול היש עכ"ז [עם כל זה] אינה אוכלת ומכלה אותם ממציאותם ח"ו [חס ושלום] כ"א אדרבה שזה הביטול הוא עיקר החיות כו'.

כלומר, שרשפי אש האהבה יימשכו בנשמות ישראל, ושהיש יתבטל; ואף על פי כן, האש אינה מכלה אותן ואינה מבטלת את מציאותן, חלילה, אלא אדרבה: ביטול זה הוא עצם החיות וכו'.

ועי' מזה ברע"מ [ברעיא מהימנא] פי' שופטים דף רע"ד ע"ב ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם שהאש מכלה הקליפה ואינו מכלה הקדושה כוי ע"ש.

וראה בעניין זה ברעיא מהימנא, פרשת שופטים, דף 274b, ובפירוש הרמ"ז (רבי משה זכות) שם, שהאש מכלה את הקליפה ואינה מכלה את הקדושה וכו'. עיין שם.

ועי' עוד מזה בזהר ח"ב [חלק ב'] דס"ט ע"ב. ח"ג [חלק ג'] דר"פ ע"ב וברבות בשיר השירים ר"פ סמכוני באשיות כוי ובאשו של סנה.

וראה עוד בעניין זה בזהר, חלק ב, דף 69b; חלק ג, דף 280b; ובמדרש רבה על שיר השירים, בראש פרשת "סמכוני באשיות" וכו', "ובאשו של סנה".

עוי"ל [עוד יש לומר] בפי' ואתם הדבקים כוי חיים ע"פ מ"ש בזהר פי' ויגש (דר"ז ע"ב) בגין דאצטרך לשבחה חי לחי כוי עד חיים כולכם.

אפשר לומר עוד בביאור "ואתם הדבקים" וכו', "חיים", על פי מה שנאמר בזהר, פרשת ויגש (דף 207b): "מפני שהחי צריך לשבח את החי" וכו', עד "חיים כולכם".

ועי' בזהר פי' בהר דק"י ע"ב ע"פ ועשה טוב שכן ארץ כוי ע"ש ובזהר פי' ויחי (דרל"ז ע"א) ע"פ ואתם הדבקים ודרמ"ה ודו"ק [ודוק].

וראה בזהר, פרשת בהר, דף 110b, על הפסוק "ועשה טוב שכן ארץ" וכו'; עיין שם. ו[ראה] בזהר, פרשת ויחי (דף 237a), על הפסוק "ואתם הדבקים", ובדף 245; ועיין בזה היטב.

וכמ"ש יראת ה' לחיים יראת ה' תוסיף ימים כוי מלכותך מלכות כל עולמים שזהו חיותם וקיומם מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה הנמשך בהם משא"כ דבר נפרד אין לו חיות ועיקר החיות הוא הביטול כנ"ל:

וכמו שנאמר: "יראת ה' לחיים", "יראת ה' תוסיף ימים" וכו'. "מלכותך מלכות כל עולמים" — שכן זו חיותם וקיומם, מאור אין סוף ברוך הוא הנמשך לתוכם. לעומת זאת, לדבר נפרד אין חיות, ועיקר החיות הוא הביטול, כנזכר לעיל.

7 ב אך המשכה זו להיות ביטול זה נמשך בבחי' יש שיהי' [שיהיה] יש ובטל הוא מבחי' אבא

2. אך המשכה זו — שהביטול ימשך אל בחינת יש, כך שיהיה [דבר שהוא] יש ובכל זאת בטל — היא מבחינת אבא (חכמה),

כי אבא יסד ברתא [וזהו אם אין חכמה אין יראה כי מלי נקי יראה תתאה ושרשה מח"ע [מחכמה עילאה]]
ותכלת הוא גבורות דאבא

כי "אבא יסד ברתא" [וזהו "אם אין חכמה אין יראה", שכן מלכות נקראת "יראה תתאה", ושרשה מחכמה עילאה];
והתכלת היא הגבורות דאבא,

כי זה הוא בחי גבורה וצמצום להיות המשכה זו בבחי יש להיות שם נמשך ג"כ בחי ביטול כו'
כי זוהי בחינת גבורה וצמצום: שהמשכה זו תהיה בבחינת יש, ושגם שם תימשך בחינת ביטול וכו'.

[ר"ל [רוצה לומר] שכדי להוריד ולהמשיך הביטול גם למטה במקום נמוך דהיינו בבחי יש זהו ע"י גבורה
וכמ"ש בסידור בד"ה אדני שפתי תפתח

[כלומר, כדי להוריד ולהמשיך את הביטול גם למטה, למקום נמוך — היינו לבחינת יש — הדבר נעשה באמצעות
גבורה; וכמו שכתוב בסידור, בדרוש המתחיל "אדני שפתי תפתח";

וזהו ע"ד שנתבאר בביאור ע"פ קול דודי שלהיות נמשך ההמשכה בפנימית בהכלי זהו בחי גבורה ולא
בחי דין ח"ו [חס ושלום] אלא אדרבה כו'

וזה על דרך מה שנתבאר בביאור על הפסוק "קול דודי": כדי שההמשכה תימשך בפנימיות אל תוך הכלי, זוהי
בחינת גבורה ולא בחינת דין, חס ושלום; אדרבה וכו'.

ע"ש ועמ"ש בד"ה הוי יחתו מריביו בפ"י וענין ויתן עוז למלכו ועיין בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ'
וירא ע"פ כי אש יצאה מחשבון וכמ"ש מזה בביאור ע"פ על כן יאמרו המושלים בואו חשבון].

ראה שם. וכן עיין במה שכתוב בדרוש המתחיל "הוי יחתו מריביו", בביאור ענין "ויתן עוז למלכו". ועיין בלקוטי
תורה של האריז"ל, פרשת וירא, על הפסוק "כי אש יצאה מחשבון"; וכמו שכתוב על כך בביאור על הפסוק "על כן
יאמרו המושלים בואו חשבון".]

8 ולפי שתכלת מוחין דאבא ולבן מוחין דאימא לכן בזה הזמן אין תכלת לפי שלגודל מעלתו שהוא מבחי
אבא א"א לירד בזמן הגלות וזהו חכמה בראש חכמה בסוף כי א"ס אינו שורה

ומכיוון שהתכלת היא המוחין של אבא, והלבן הוא המוחין של אמא, לכן בזמן הזה אין תכלת; מפני שמרוב מעלתה,
בהיותה מבחינת אבא, אין היא יכולה לרדת בזמן הגלות. וזהו [פירוש] "חכמה בראש, חכמה בסוף": אין סוף אינו
שורה

אלא בבחי' חכמה להיותו בחי' ביטול ולכך אור א"ס מתלבש בחכמה דא"ק [דאדם קדמון] וא"ק [ואדם קדמון]
מתלבש בחכמה דאצילות כו' וחכמה עילאה היא בחי' ביטול ממש ונחנו מ"ה [מה]

אלא בבחינת חכמה, מפני שהיא בחינת ביטול. לכן אור אין סוף מתלבש בחכמה דאדם קדמון, ואדם קדמון מתלבש בחכמה של עולם האצילות, וכן הלאה. וחכמה עילאה היא בחינת ביטול ממש, "ונחנו מה",

כי החכמה מאין תמצא ובינה יש רחובות הנהר התרחבות הדעת וההשגה משא"כ חכמה עומק המושג בחי' העלם ישתחשך סתרו בחי' עדן מקור התענוג

שהרי "חכמה מאין תמצא", ואילו בינה היא יש, "רחובות הנהר" — התרחבות הדעת וההשגה. לעומת זאת, חכמה היא עומק המושג, בחינת העלם, "ישתחשך סתרו"; בחינת עדן, מקור התענוג.

כי בבחי' חכמה עצמה לא ניכר שום תענוג רק בגילוי החכמה בהשגה בינה להנחיל אוהבי יש נק' ג"ע [גן עדן] העליון ומלכות הוא חכמה תתאה להיות ביטול היש

שהרי בבחינת חכמה עצמה אין ניכר תענוג כלל; הוא ניכר רק בגילוי החכמה בהשגה, בבינה. "להנחיל אוהבי יש" — בינה נקראת גן עדן העליון. ומלכות היא חכמה תתאה, כדי שיהיה ביטול היש:

ואנחנו כורעים ומשתחוים וצבא השמים לך משתחוים שיש מי שמבטל א"ע [את עצמו] ומשתחוה כו' (ועמ"ש בד"ה כי אברהם לא ידענו וח"ע [וחכמה עילאה] דאצילות היא בחינה ממוצעת כו' ע"ש).

"ואנחנו כורעים ומשתחוים", "וצבא השמים לך משתחוים": יש מי שמבטל את עצמו ומשתחוה וכו'. (ועיינו במה שכתוב במאמר המתחיל "כי אברהם לא ידענו", ובכך שחכמה עילאה דאצילות היא בחינה ממוצעת וכו'; עיינו שם.)

ונקראת אשה ה' מוצאות הפה התחלקות הדבור בעשרה מאמרות להיות כמה מיני צמצומים והתחלקות העולמות כמ"ש באדרא

ומלכות נקראת אישה: ה"א — חמשת מוצאות הפה; הדיבור מתחלק לעשרת המאמרות, ונוצרים סוגים רבים של צמצומים ושל התחלקות העולמות, כפי שכתוב באידרא.

ולכן נק' עולם הדבור בשם אשה כי מאיש לוקחה זאת שכדי להיות בחי' אשה ממטה למעלה ואל אישך תשוקתך

ולכן עולם הדיבור נקרא בשם אישה, כי "מאיש לוקחה זאת": כדי שתהיה בחינת אישה, הנמשכת מלמטה למעלה, "ואל אישך תשוקתך",

נמשך מבחי"י איש אש יו"ד פי יוד הוא חכמה ונמשך בבחינת איש הוא ז"א שהוא בחינת מדות שהדבור מקבל מהמדות כי הגם דאבא יסד ברתא.

נמשך מבחינת איש: אש ויו"ד. כלומר, יו"ד היא חכמה, והיא נמשכת לבחינת איש, שהיא ז"א, בחינת המדות, שכן הדיבור מקבל מן המדות. ואף על פי ש"אבא יסד ברתא",

מ"מ הרי השכל משפיע במדות תחלה כי הרי אנו רואי [רואים] בחוש שלפי התגברות המדות ככה יהיה לו כח הדבור שמן המדות עולה למחשבה ולדבור כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ודרך כלל הם רמ"ח מצות רמ"ח אברים דמלכא

אף על פי כן, השכל משפיע תחילה במדות. הרי אנו רואים מניסיון שככל שהמדות מתגברות, כך יש לאדם כוח דיבור רב יותר, משום שמן המדות הוא עולה למחשבה ולדיבור, כפי שנכתב בספר של בינונים (התניא). ובכללות, הן רמ"ח מצוות, "רמ"ח אברים דמלכא",

כי רמ"ח מצות הם ט"ס [ט' ספירות] דז"א שכ"א [שכל אחד / שכל אחת] כלול מטי ט' פעמים ט' הם פ"א וכל בחי

כי רמ"ח המצוות הן תשע הספירות של ז"א, שכל אחת מהן כלולה מתשע; תשע פעמים תשע הן פ"א. ולכל בחינה

יש לה ג' בחי' רת"ס [ראש תוך סוף] א"כ ג"פ [ג' פעמים] פ"א הם רמ"ג וה"ח [והי' חסדים] המגדילים הרי רמ"ח שמרמ"ח מצות נמשך מלמעלה שיהא אשה אש הי'

יש שלוש בחינות: ראש, תוך וסוף; אם כן, שלוש פעמים פ"א הן רמ"ג, ו[עם] חמשת החסדים המביאים לגדילה מתקבלים רמ"ח. באמצעות רמ"ח המצוות נמשכת מלמעלה בחינת אשה, אש הי',

דהיינו שיהא ביטול היש ויהא כח להעלות ממטה למעלה ולהיות נר הוי' נשמת אדם.

כלומר, שיהיה ביטול היש, ושיהיה הכוח להעלות מלמטה למעלה, ולהיות "נר הוי' נשמת אדם".

(ועמ"ש מזה בפ' מקץ בד"ה רני ושמחי בת איך שע"י המצוה נמשך הכח להיות נר הוי' נשמת אדם עד וזהו תתן אמת ליעקב.

(וראה מה שנכתב על כך בפרשת מקץ, בדיבור המתחיל "רני ושמחי בת": כיצד באמצעות המצווה נמשך הכוח להיות "נר הוי' נשמת אדם", ועד "וזהו תתן אמת ליעקב".)

וכן בד"ה המגביהי לשבת גבי וענין נר של המצוה כו' ובד"ה כי אתה נרי) ובחינת נר נעשה כשנמשך הרמ"ח למטה בנוק' [בנוקבא] כי נתוסף תרין דרועין דיליה כו'.

וכך גם בדיבור המתחיל "המגביהי לשבת", בעניין נר המצווה וכו', ובדיבור המתחיל "כי אתה נרי". ובחינת נר נוצרת כאשר רמ"ח נמשכים למטה אל נוקבא, משום שנוספות שתי זרועותיו וכו'.

(בזהר הרקיע ס"פ תרומה בדף קס"ו הקשה דא"כ אין כאן רמ"ח אברים כי הרי באדם הרמ"ח אברים הם עם ידיו כו' והאריך שם לבאר זה אבל חסר תשלום הענין.

(בזהר הרקיע, סוף פרשת תרומה, בדף קס"ו, הקשה שאם כן אין כאן רמ"ח איברים, שהרי אצל האדם רמ"ח האיברים נמנים עם ידיו וכו'; והוא האריך שם בביאור הענין, אך סיום הדיון חסר.)

אמנם בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת ספ"ד [סוף פרק ד'] הנ"ל פ"י כי נר הם רמ"ח אברי המלי עם תרין דרועין דיליה וכמשי"כ [וכמה שכתוב]).

אולם בפרי עץ חיים, שער השבת, סוף פרק ד' הנזכר לעיל, פירש כי נר הם רמ"ח איברי המלכות עם שתי זרועותיו, וכמו שנכתב [לעיל].

וביאור הדבר כי להיות נמשך אור א"ס למטה מטה היה הכל בטל באור א"ס ולא היה התהוות היש כלל ע"כ הוכרח להיות הסתלקות וצמצום אחרי התפשטות והם בחינת תרין דרועין דילי [דיליה] שמאלו תחת לראשי וימינו תחבנקי

וביאור הענין: אילו אור אין סוף היה נמשך עד למטה ביותר, הכול היה בטל באור אין סוף, ולא הייתה מתהווה מציאות של יש כלל. לכן היה צורך בהסתלקות ובצמצום לאחר ההתפשטות; והם בחינת שתי זרועותיו: "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבנקי".

(ועמ"ש ר"פ לך לך בד"ה הנה אברהם בפ"י ויהי ערב ויהי בקר יום אחד) וע"כ יש בישראל ג' בחינות כהנים לויים וישראלים.

(וראה מה שכתוב בתחילת פרשת לך לך, במאמר הפותח "הנה אברהם", בביאור הפסוק "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד"). ולכן יש בישראל שלוש בחינות: כהנים, לויים וישראלים.

והנה שרש התהוות ההמשכה להיות אור א"ס בחכמה הגם דחכים ולא בחכמה ידיעא אך להיות גילוי בחינת חכים כו' הוא למעלה מהחכמה ונקרא א"א מבחינת שערות.

והנה, שורש התהוות ההמשכה, שאור אין סוף יהיה בחכמה, אף על פי שהוא חכם ולא בחכמה ידועה, הרי כדי שתהיה התגלות בחינת "חכם" כו', מקורה למעלה מחכמה, והיא נקראת אריך אנפין, מבחינת השערות.

ומשל שערות בשם המגיד נ"ע [נשמתו עדן] כמו שערות הראש שהן מותרות מוחין שאין נוגעין כלל אל עצמותו

וכן המשל לשערות, בשם המגיד נ"ע: כמו שערות הראש, שהן מותרות מוחין ואינן נוגעות כלל בעצמותו;

והראיה שאם חותכין אותן אין לו כאב כלל ומ"מ הם יונקים מן המוח בעודן על הראש ע"י אד שעולה מן המוח כו'.

והראיה לכך היא שאם גוזזים אותן, אין לו כאב כלל. ואף על פי כן, כל עוד הן על הראש הן יונקות מן המוח, באמצעות אד העולה מן המוח וכו'.

כך הנה המשכת אור א"ס ב"ה להיות חכים כו' הוא מה שאינו נוגע אל עצמות כלל שאין לו ערך ויחוס כו'

כך גם המשכת אור אין סוף ברוך הוא להיות חכם וכו' אינה נוגעת כלל בעצמות, שאין לה ערך ויחוס אליו וכו';

כי הוא לבדו קודם שנברא העולם ואחר שנברא העולם ואין תופס מקום לפניו כלל ביטול המלאכים והנשמות שאם יהיו בטלים ונכללים באור א"ס ב"ה אינו נוגע אליו ית' כלל רק המשכה זו היא עד"מ שהרי הוא לבדו לפני שנברא העולם ולאחר שנברא העולם, וביטול המלאכים והנשמות אינו תופס מקום לפניו כלל: אם הם בטלים ונכללים באור אין סוף ברוך הוא, אין הדבר נוגע אליו יתברך כלל. אלא שהמשכה זו היא, על דרך משל,

כמו בחיי שערות שהם מותרות מוחין ומ"מ הם יונקים מעצמותו כו' (ועמ"ש בפ' תצוה ע"פ ועשית בגדי קדש)

כמו בחינת השערות, שהן מותרות מוחין ואף על פי כן יונקות מעצמותו וכו' (ועיינו במה שנכתב בפרשת תצוה על הפסוק "ועשית בגדי קודש").

והמשכה זו היא מגלגלתא למעלה מבחיי מוח שעיי"ז הוא התהוות גילוי אור א"ס להיות בחינת חכמה כו'

והמשכה זו היא מגלגלתא, למעלה מבחינת המוח, ועל ידה מתהווה גילוי אור אין סוף להיות בבחינת חכמה וכו'.

והשערות הם המחלקין ההשפעה וההמשכה להיות השגות שונות בא"ס כמה בחינות רבות מדרגות שהוא כמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] שכליים נבדלים דבמה יבדל המלאך א' מחבירו אם לא בהשגתו מאחר שאין לו גוף ואין לו מקום גשמי.

והשערות הן שמחלקות את ההשפעה וההמשכה, כך שיהיו השגות שונות באין סוף, בחינות רבות ומדרגות רבות. וכך כתב הרמב"ם על שכלים נבדלים: במה נבדל מלאך אחד מחברו, אם לא בהשגתו, שהרי אין לו גוף ואין לו מקום גשמי?

10 ועדי"ז כל ההבדל שמעולם ועד עולם בכמה עולמות לאין קץ הוא ע"פ ההשגה כל חד וחד כו'
ובאותו אופן, כל ההבדל בין עולם לעולם, לאורך עולמות רבים עד אין קץ, הוא לפי מידת ההשגה של כל אחד ואחד וכו'.

וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דקוצי דשערי מכה ברישא דז"א מאחוריו להיות התחלקות הדעת כי ג' מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] והדעת נחלק לחו"ג [לחסד וגבורה] אהוי"ר [אהבה ויראה] כו'
וכמו שכתוב בעץ חיים, שקוצי דשערי מכה בראש ז"א מאחוריו, כדי שתהיה חלוקה בדעת: שהרי שלושת המוחין הם חכמה, בינה ודעת, והדעת מתחלקת לחסד וגבורה, אהבה ויראה וכו'.

וקוצי דשערי זה נמשך ונסתיים בנוק' [בנוקבא] כמ"ש בכוונת הציצית. עיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הציצית רפ"ג [ריש פרק ג'] וע"ש ג"כ בפ"ה דהיינו להיות נמשך מזה תכלת.
וקוצי דשערי זה נמשך ומסתיים בנוקבא, כפי שכתוב בכוונת הציצית. עיין בפרי עץ חיים, שער הציצית, תחילת פרק ג, וכן שם בפרק ה: כלומר, שמכאן נמשכת התכלת.

וזהו והיה לכם לציצית וע' ברבות בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] (דקל"א ע"ג [עמוד ג']) הציצית נתתי לכם שנאמר והיה לכם לציצית היינו כנ"ל בענין ואתם הדבקים כו'.
וזהו "והיה לכם לציצית". ועיינו במדרש רבה, פרשת בא, סעיף 15 (folio 131c): "את הציצית נתתי לכם, שנאמר: והיה לכם לציצית"; כלומר, כפי שנתבאר לעיל בענין "ואתם הדבקים" וכו'.

וראיתם אותו דהיינו שבחי' שערות שער רישיה כעמר נקא יהיה נמשך למטה בתכלת מל' דאצילות:
"וראיתם אותו" — כלומר, שבחינת השערות, "שער ראשו כעמר נקא", תימשך למטה בתכלת של מלכות דאצילות.

11 ג ולהבין ענין וזכרתם את כל מצות ה' וזכרתם כלומר לעשות אותם זכרים משפיעים כי

ג. ולהבנת ענין "וזכרתם את כל מצוות ה'": "וזכרתם" פירושו לעשות אותם זכרים, משפיעים. כי

הנה מבואר בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' בראשית בטעמי מצות כי ב' אותיות מ"צ ממצוה הם בא"ת ב"ש י"ה.

מבואר בלקוטי תורה של האר"י, פרשת בראשית, בטעמי המצוות, ששתי האותיות מ"צ שבמילה "מצווה" הן, בהחלפת אותיות כשיטת א"ת ב"ש, י"ה.

ועם ב' אותיות ו"ה דמצוה הרי הוא שם הוי' ונק' רמ"ח אברין דמלכא ומלכא הוא ז"א.

ועם שתי האותיות ו"ה שבמילה "מצווה" הרי זה שם הוי'; והמצוות נקראות "רמ"ח אברין דמלכא", והמלך הוא ז"א.

ולפעמים נקראו מצות המלך כי מצות המלך היא עיין בזהר ס"פ שלח דקע"ה ע"ב מצוה במל' ותורה בז"א

ולפעמים הן נקראות "מצוות המלך", כמו שנאמר "כי מצוות המלך היא"; עיינו בזהר בסוף פרשת שלח, דף קע"ה ע"ב: המצווה היא במלכות, והתורה בז"א.

(ור"ל [ורוצה לומר] דא"כ הם במל' ולא בז"א ועוד כי רמ"ח אברים היינו עצמיות ז"א ממש משא"כ פי' ציווי המלך הם פקודתו לבד ולא עצמותו ואיבריו ממש, ועמ"ש מענין זה ג"כ בביאור ע"פ וידבר אלקים דעשרת הדברות ושם נת' [נתבאר] בע"א [באופן אחר] קצת).

(כלומר, אם כן, הן במלכות ולא בז"א. ועוד, "רמ"ח אברים" פירושם עצמותו ממש של ז"א, ואילו "ציווי המלך" פירושו פקודתו בלבד, ולא עצמותו ואבריו ממש. ועיינו גם במה שנכתב בעניין זה בביאור על הפסוק "וידבר אלקים" שבעשרת הדיברות; שם העניין הוסבר באופן מעט שונה).

אך הענין כי באמת למטה הוא מצות המלך אך שרשה למעלה היא בבחי' אברים דמלכא

אך העניין הוא שבאמת למטה זו "מצוות המלך", ואילו שורשה למעלה הוא בבחינת "אברין דמלכא".

כי מאיש לוקחה זאת והיינו ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] של האדם ממשיך להיות המצוה אברין דמלכא כמשל מי שנוגע בצפרני רגליו של אדם מרגיש במוח כו'

כי "מאיש לוקחה זאת", כלומר, באמצעות אתערותא דלתתא של האדם ממשיך האדם שהמצווה תהיה "אברין דמלכא". הדבר דומה למי שנוגע בציפורני רגליו של אדם: הוא מרגיש זאת במוח וכו'.

כך ע"י מצוה גשמיות שעושה למטה בשביל שכך מצות המלך סתם נוגע באור א"ס ב"ה השורה ומלובש בה ולהמשיך בחי' שערות דא"א ברמ"ח מצות רמ"ח

כך, באמצעות מצווה גשמית שאדם מקיים למטה רק משום שכך ציווה המלך, הוא נוגע באור אין סוף ברוך הוא השורה ומתלבש בה; וכך נמשכת בחינת השערות של אריך אנפין ברמ"ח המצוות, רמ"ח

אברים דז"א שיהיו הם המשפיעים בחינת המשכת חכמה עילאה ששרשו נמשך משערות דא"א והיינו שיומשך מזה הביטול למטה כו' כנ"ל דהיינו להיות אש ה' כו'.

איברי ז"א, כדי שהם יהיו המשפיעים וממשיכים את בחינת חכמה עילאה, ששורשה נמשך משערות דא"א; כלומר, שהביטול יימשך מכך למטה, וכו', כנזכר לעיל — להיות "אש ה'", וכו'.

אך ולא תתורו אחרי לבבכם כו' כי באמת באצילות לא יגורך רע וכמ"ש מזה בביאור ע"פ במדבר סיני באהל מועד אבל בנוגה המשכת טו"ר [טוב ורע] הגם שיש שם ג"כ ע"ס [עשר ספירות]

אבל [לגבי] "ולא תתורו אחרי לבבכם", וכו': הרי באמת באצילות "לא יגורך רע", וכפי שנכתב על כך בביאור על הפסוק "במדבר סיני באהל מועד"; אבל בנוגה נמשכת השפעה של טוב ורע, אף שגם שם יש עשר ספירות,

אך שהם מעורבים טו"ר [טוב ורע] כידוע ויכולה ההשפעה להחליף כו' [ע"ד מ"ש בלקוטי הש"ס [הששה סדרים] להאריז"ל [להאריז"ל זכרוננו לברכה] גבי פי' ירדן שנוטל מזה ונותן לזה

אלא שהן מעורבות טוב ורע, כידוע, וההשפעה יכולה להתחלף, וכו'. [על דרך מה שנכתב בלקוטי הש"ס של האריז"ל, לגבי פירוש "ירדן", שנוטל מזה ונותן לזה,

דהיינו קליפת נוגה אשר לפעמים היא קדושה ולפעמים היא קליפה נוטלין מזה ונותנין לזה בסוד הגניבה והעשיקה הנזכר בסבא דמשפטים עכ"ל [עד כאן לשונו].

כלומר, קליפת נוגה, שלפעמים היא קדושה ולפעמים היא קליפה; נוטלים מזה ונותנים לזה, בסוד הגניבה והעשיקה הנזכר בסבא דמשפטים. עד כאן לשונו.

12 ור"ל [ורוצה לומר] שע"י הנוגה נמשך היניקה מהקדושה גם להרע וכמ"ש מזה ע"פ ויקחו אליך פרה, ומ"ש בשם הסבא דמשפטים הוא בדף צ"ה ע"ב].

כלומר, באמצעות נוגה נמשכת יניקה מן הקדושה גם אל הרע, כפי שנכתב על כך בפירוש הפסוק "ויקחו אליך פרה". ומה שמוכא בשם הסבא דמשפטים נמצא בדף צ"ה ע"ב.]

וזהו ענין השקאת הסוטה מים המאריים לבדוק כו' ונקתה ונזרעה כו' [עיינן ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' אמור דצ"ז א' ובזהר נשא דקכ"ד א' ב' ובפ"י ויחי דרמ"א ב'].
 וזהו ענין השקיית הסוטה במים המאריים, כדי לבדוק אותה וכו'; "ונקתה ונזרעה" וכו'. [עיינו ברעיא מהימנא, פרשת אמור, דף צ"ז ע"א; ובזהר, נשא, דף קכ"ד ע"א-ע"ב; וב[פרשת] ויחי, דף רמ"א ע"ב].

13 וכן בכל אדם שהוא מורכב מטו"ר [מטוב ורע] וצריך לעקור התשוקה וההתלהבות של אש זרה כו' ועיינן אש ה' פ"י אש של ה'.

וכך גם בכל אדם, המורכב מטוב ומרע, ועליו לעקור את התשוקה וההתלהבות של אש זרה וכו'; ועל ידי כך נעשית אש ה' — כלומר, אש של ה'.

וע"ד האמת אש ה' הה' עצמה היא בחי' אש והם ה"ג [חמש גבורות] של הנוק' [הנוקבא] העולים למעלה ומתמתקים בהמשכת אש יו"ד הם החסדים והם ה"ג [חמש גבורות] עליונים שהם חסדים שמלמעלה למטה ועל דרך האמת, בקבלה, אש ה' — הה' עצמה היא בחינת אש, והן חמש הגבורות של נוקבא, העולות למעלה ונמתקות על ידי המשכת אש יו"ד, שהיא החסדים; והן חמש הגבורות העליונות, שהן חסדים הנמשכים מלמעלה למטה.

וזהו למען תזכרו שתהיו אתם הזכרים כי בהעלותך את הנרות ה"ג [חמש גבורות] של הנוק' [הנוקבא] אשה מזרעת תחלה יולדת זכר [ועיינן בזהר פרשה תזריע (דמ"ב ע"ב) א"ר [אמר רבי] יוסי כו']

וזהו "למען תזכרו" — שתהיו אתם הזכרים. שכן "בהעלותך את הנרות" הן חמש הגבורות של נוקבא: "אשה מזרעת תחילה יולדת זכר". [ועיינו בזהר, פרשת תזריע (דף מ"ב ע"ב): "אמר רבי יוסי" וכו',

ל ת לה בפומא אלא ילידו דילה אי להוי דכר ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ואז עוזר את החסדים כו'

"אין לה בפומא אלא ילידו דילה, אי להוי דכר"; ובפירוש הרמ"ז שם: "ואז עוזר את החסדים" וכו'.

עיינן] וכמשל הנר של מטה שמדליק הנר של מעלה בעלות הלהב ממטה למעלה וכן נר מנר עד רום המעלות

עיינו שם.] וכמשל הנר שלמטה, המדליק את הנר שלמעלה כשהלהב עולה מלמטה למעלה; וכך נר מנר, עד רום המעלות.

(וכמו שנזכר בשבת עליות העולמות שמתקרב עולם לעולם ועולם לעולם עד רום המעלות כי כשעולה העליון הנה התחתון ג"כ עולה אחריו כו')

(וכמו שנזכר בעניין עליות העולמות בשבת, שעולם מתקרב לעולם ועולם לעולם עד רום המעלות; כי כשהעליון עולה, גם התחתון עולה אחריו וכו').

ועי' ועשיתם את כל מצותי שהם הם העושים את המצוה להיות המשכת אור א"ס ב"ה במצוה ולהיות המצוה כלי לאור א"ס

ועל ידי כך מתקיים "ועשיתם את כל מצותי" — שהם עושים את המצווה, כדי שתימשך בה אור אין סוף ברוך הוא, וכדי שהמצווה תהיה כלי לאור אין סוף.

כי מצד שא"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו סוף כו' הרי הוא רם ונשגב כו'
שהרי מכיוון שאין סוף ברוך הוא, כשמו כן הוא, אין לו סוף וכו', הרי הוא רם ונשגב וכו';

אלא שנשיי [שנשמות ישראל] הם הם הממשיכים כו' [וע' מ"ש מזה בפ' בחקתי בד"ה הנה מבואר בע"ח] [בעץ חיים].

אלא שנשמות ישראל הן עצמן הממשיכות וכו'. [ועיינו במה שנכתב על כך בפרשת בחוקותי, במאמר המתחיל "הנה מבואר בעץ חיים".

14 ואפשר כי זהו עוד בחינה עליונה יותר מבחי' וזכרתם שנאמר תחלה לעשות אותם זכרים דהיינו מה

שמעוררים ע"י המצוה גילוי והמשכת רמ"ח אברין דמלכא ז"א דאצילות

ואפשר שזו בחינה נעלית עוד יותר מבחינת "וזכרתם", שנאמרה תחילה, לעשותם זכרים: כלומר, מה שמעוררים באמצעות המצווה — גילוי והמשכה של רמ"ח איבריו של המלך, ז"א דאצילות,

שהוא הנקרא זכר חסדו אכן בחינת ועשיתם את כל מצותי היינו המשכת אור א"ס ממש ברמ"ח איברים דז"א וכמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] קרוב לסופו ד"ה

הנקראת "זכר חסדו". אך בחינת "ועשיתם את כל מצותי" היא המשכת אור אין סוף ממש אל רמ"ח איבריו ז"א. וכמו שכתוב באגרת הקודש, סמוך לסופה, [בפסקה המתחילה]

להבין מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שכל המצות לתקן רמ"ח איברי ז"א ע"י המשכת אור א"ס בהן במוחין כו' ומקור המוחין הוא לבנונית כו' הוא עונג וחפץ עליון כו' ע"ש.

"להבין מה שכתוב בפרי עץ חיים שכל המצוות הן כדי לתקן רמ"ח איברי ז"א על ידי המשכת אור אין סוף בהם, במוחין וכו'", "ומקור המוחין הוא לבנונית וכו'", "שהוא תענוג וחפץ עליון וכו'". עיינו שם.

15 ועי' מ"ש בביאור ע"פ וארשתיך לי]. ועתה יובן ענין והייתם קדושים לאלקיכם. קדוש בחי' שערות כמ"ש בנזיר קדוש

וראה מה שנכתב בביאור על הפסוק "וארשתיך לי". ועתה יובן ענין "והייתם קדושים לאלקיכם". "קדוש" הוא בחינת שערות, כמו שנאמר בנזיר: "קדוש

יהיה גדל פרע שער ראשו שהנזיר ממשיך בחי' שערות כמ"ש מזה בפ' אמור בד"ה ונקדשתי בתוך בני" [בני ישראל] דהיינו שממשיך מבחי' שערות דא"א.

יהיה; יגדל פרע שער ראשו". הנזיר ממשיך את בחינת השערות, כפי שנכתב על כך בפרשת אמור, במאמר המתחיל "ונקדשתי בתוך בני ישראל"; כלומר, הוא ממשיך מבחינת השערות של אריך אנפין.

16 ועדי"ז הוא ענין קדוש דקדושה וג"פ [וגי פעמים] קדוש כנגד ג' קוצי דשערי [נראה דצ"ל הפי' כנגד ג' שמות הוי' שבמוחין עליונים דא"א שמהם נמשך הי"ג קוצין

וכך גם ענין "קדוש" שבקדושה, והאמירה "קדוש" שלוש פעמים, כנגד שלוש קווצות שיער [נראה שצריך לפרש: כנגד שלושת שמות הוי' שבמוחין העליונים של אריך אנפין, שמהם נמשכות שלוש-עשרה הקווצות;

ואלו נמשכין ומאירין בז"א ע"י קוצי דשערי דא"א היורד מאחורי ז"א כמ"ש כ"ז [כל זה] בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער חזרת העמידה ספ"ג [סוף פרק ג'] שהם כנגד ג' בחי' בי"ע שבאצילות והן חב"ד [חכמה בינה ודעת] חג"ת [חסד גבורה תפארת] נה"י [נצח הוד יסוד]

ואלה נמשכות ומאירות בז"א באמצעות קווצת השיער של אריך אנפין, היורדת מאחורי ז"א, כפי שמוסבר כל זה בפרי עץ חיים, שער חזרת העמידה, בסוף פרק ג'], והן מכוונות כנגד שלוש הבחינות בי"ע שבאצילות: חב"ד, חג"ת, נה"י.

וזהו ג"כ ענין ג' קוצין שיש בצורת אות יוד קוץ העליון והיוד עצמו וקוץ התחתון כו' [ועיין בפרדס שער י"א פ"ז [פרק ז'] ועי"ז נמשך להיות הוי' צבאות להיות המשכות החיות בעולמות.

וזהו גם ענין שלוש הקצוות שבצורת האות יו"ד: הקוץ העליון, היו"ד עצמה והקוץ התחתון וכו'. [ועיינו בפרדס, שער י"א, פרק ז']. ובאמצעות זאת נמשכת ההמשכה של "הוי' צבאות", כדי שתימשך החיות בעולמות.

17 וזהו והייתם קדושים לאלקיכם ולא כתיב להוי' אלא היינו לבחי' מלכות שהוא בחי' יחודא תתאה כורעים ומשתחוים ביטול היש ופי' שישראל הם הממשיכים בחי' שערות לבחי' מלי' להיות ביטול כני"ל וזהו "והייתם קדושים לאלקיכם"; ולא נאמר "להוי'", אלא הכוונה היא לבחינת מלכות, שהיא בחינת יחודא תתאה — "כורעים ומשתחוים", ביטול היש. והפירוש הוא שישראל הם הממשיכים את בחינת השערות אל בחינת מלכות, כדי שיהיה ביטול, כנזכר לעיל;

דהיינו שעיי' יומשך הביטול גם בבי"ע להיות ביטול היש וזהו אל תקרי בניך אלא בוניך כו': כלומר, שעל ידי כך יימשך הביטול גם בבריאה, יצירה ועשיה, כך שיהיה ביטול היש. וזהו [פירוש] "אל תקרי בניך אלא בוניך" וכי'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shelach/12

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק